

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz uordva 60 fill.
Pesti Ujlapmal 1 óra 1 K.

A hitetlenség szociális veszedelem.

A német kath. nagygyűlés aug. 15-én tartotta Achenban negyedik és egyuttal befejező nyilvános ülését. Ezen a nagygyűlésen történelmi nevezetességű beszéd hangzott el a Pater Cohans jezsuita beszéde. Szédítő magasan és mélyen jár ez a beszéd. A képzelet magas régióiban, a tudás és érzés melysegein. Ami hevület szivben formni képes, amit nagyobb elme kigondolhat, ami keserűség és aggodalom összegyülemelni képes egy kiváltságos lélekben, mind ez ott zsi-bong, ott reszket, ott cikázik ebben a beszédben. Huszonkét millió szívnek dobbanása, világot betöltő égzengés ez a beszéd, azt mondhatjuk. „Soha még olyan ünneplest nem látunk, mint a milyenben ennek a jezsuitának része volt beszéde befejezősekor“, jegyzi meg a hivatalos tudósító.

Ugy van ez. Az egyetemes nagy gondolat és érzés utat tör magának, minden szivben. Innen van, hogy mi akik halljuk, vagy olvassuk ezt a beszédet, mindnyajan belátjuk annak alaptételét, hogy a hitetlenség szociális veszedelem.

Az érvelés menete ez: A modern irány a boldogság keresésében szakított Istennel. Legfőbb jónak az élvezetet, a vagyont tekinti. Aranyat akar szerezni minden áron, nem törődik földöntuli igazságszolgáltatással. Egyszerűen felcseréli Jehovát Mammonnal.

A hogy Isten eszméje kiszorult a köztudatból, oly mértékben hódított fért magának az önzés, a rablás, a csalás, a vagyon és jogrend ellen való minden merénylet. Most is hol — jegyzi meg P. Cohans — Istenek halnak meg, ott demonok születnek.

Ez volt a gazdasági életben a botrányok korszaka. A panamák, bankbukások, kémkedések, leánykereske-

dés, váltóhamisítások, prostitúció korszaka kezdődött, amelyben pénzért minden eladó: becsület, szemérem, lelkiismeret, hitvesi hűség, gyermek és haza. A tömegek elszakadtak Istentől, s megszületett az anarchia, a szocializmus.

Mert a hitetlenség irigységet, bosszuszomjat, romboló osztályharcot szül. Szóval Peinlizmust.

És nézzük csak, nem szóról szóra igazolja e P. Cohans okoskodását a mai szociáldemokrácia? Ime ezen emberek eldobták az Istent. Hitről, tulvilági életéről, lélekről tudni sem akarnak. Templomba sohasem mennek, az egyházat megvetik, a papokat gunyolják s mar mar üldözik. Itt nálunk Magyarországon is hivatalos lapjuk a Népszava csak úgy jatekzik dühében Isten ellen. S ha volna még valami pislogó szikrája a hitnek valamely elvtárs kebeleiben, azt is kioltja kérlelhetetlenül.

Gyűléseiket, mulatságaikat ünnepekre, templomozás idejére teszik. Zsidó vezetőembereik folyton vakmerőségre, sőt tettlegességre heccelik őket az egyházi intézmények és személyek ellen, ellátják a leggonoszabb olvasmányaikkal, olyan alaváló förtelmes gunyiratokkal, a melyeket még a legvastagabb bőrű elvtárs is csak sőtétben s a korszak füstös levegőjében mer tovább adni.

Biz itt Istenről, hitről szó sem lehet. S teljesen igaza van a jezsuita atyjának, hogy kihalltak az Istenek s demonok születtek.

Ezzel a szociális katasztrófával szemben a szuronyok tehetetlenek. Hiszen most európa egy szuronyerdő és mégis mindenki remeg mert a fegyverek és ágyuk hamar megfordulnak, mivel a tömegek kezében vannak. Ezt 1877-ben mondotta egy szo-

ciálista vezér. Akkor kinevették érte. Ma látjuk, hogy igaza van.

Békés megoldást, csak a vallástó várhatunk. Ez amiként az elnyomottak igazait védi, úgy a hatalmasokat is megoltalmazza a gyújtogató csóvák és bombák ellen. Vajha megértenék ezt a mi szociálistáink! Vajha fejet hajtának Isten felsége előtt s szivükbe fogadnák az ő igazságait!

Igy hitetlenül, Isten nélkül vakon rohannak a lejtős utak vége teljes romlás, a társadalom teljes fölfordulása. Tantalus kínjai közt épen ez a legrettenetesebb, hogy jobbuton üdítő vízcseppek után kapdos, s mégsem ihatik gyötrő szomjúságában. Ezek a szerencsétlenek is anyagi jólétre, boldogságra áhitoznak s átkos hitetlenségükben épen ezt lökik elmaguktól. Mert minden nagy bűn egyuttal bűnhődés is.

P. Cohans felsorolja a rettenetes csapásokat, melyek Európát érték hitetlensége miatt. Ezeknek utolsó nagy lökése akkor még, a Titanic sülyedése volt. Mi azután felhozhatjuk már a törökországi földrengést is. És felkiálthattunk a szónokkal: „Európa hivat vissza száműzött Istenedet és borulj le oltárai előtt!“

Öreg.

Eddig csak a „Brassói Ujlap“ hához hordva volt 60 fillér, ezután lesz 1 korona, egy hónapra a budapesti Ujlapmal pedig 1 kor. 50 fillér az előfizetési ára. A kiadóhivatalból elhozva pedig lesz 70 fillér. Egyes szám ára pedig 4 fillér lesz.

Színház.

Szerdán, aug. 28-án: Hajduk hadnagya.
Csüt. aug. 29-én: Az iglói diákok.
Pénteken, aug. 30-án: Az ezred apja.
Szombaton, aug. 31-én: A cárnő.
Vasárnap d. u. szept. 1-én: A kis gróf.
„ este: János vitéz.
Hétfőn, szept. 2-án: Luxemburg grófja.
Kedden szept. 2-án: Az obsitos.

HIREK

Választmányi ülés.

A brassói ker. szoc. szervezetek választmánya ülést tartott hétfőn este a rajzteremben. Az összes szervezetek képviselve voltak. Fontos, a mozgalomra messze kiható ügyekben döntöttek.

Ösztöndíj.

Kerekes István, róm. kath. gimnáziumot végzett tanuló, brassói lakos, a Ferencz József — Erzsébet arany ösztöndíj 300 arany forint (714 k. 28 f.) nyertesé lett a f. hó 12-én kelt legfelsőbb elhatározás folytán.

Kívánunk sok szerencsét a jótanuló ifjunak.

Figyelem.

Találtatott egy zsák árpa és 4 darab ruca. Átvehető a rendőrségen.

Nyugdíjas vasutasok ünnepe.

A vonatkiszérők nyugdíjasai tiszteletére fényes ünnepélyt tartottak szombaton este a Lövöldében nagy közönség jelenlétében, amelynek körében Balló László felügyelő, forgalmi főnök, Friedl Gusztáv főellenőr, Magyar István, Fekete István ellenőrök, az állomás részéről Lázár Lajos főellenőr, áll. főnök, Virányi Lajos vezénylő tiszt, Bakucs Gyula, Szilágyi György, hivatalnokok. A kalauzok részéről Józsa Adolf, a mozdonyvezetők részéről Vermesi Emil üdvözölte a nyugdíjas vasutasokat. Keresztes Géza fővizsgáló kalauz köszönte meg a budapesti vonatkiszérők otthona dalárdájának, hogy lefáradtak ide. Barki Mihály a dalárda elnöke szép beszédben köszönte meg az üdvözlést. A programmban szerepelt Babics Emília budapesti operaénekesnő éneke, amely egészen lebilincselte a közönségeit.

Árverezés.

Augusztus 30-án reggel 9 órakor Brassó állomás áruraktárában nyilvános árverés fog megtartatni.

Jankovics a választójogról.

A képviselőház alelnöke vasárnap tartotta beszámolóját Ipolyságon. A választójogról az a véleménye, hogy az értelmiség legyen a vezető. A pluralitást maga is ellenzi. Az ellenzék békeföltételeit teljesíthetőknek nem találja, mert az ellenzék személyi kérdést is belevisz a politikába.

A veszprémi orvosgyűlés.

Körülbelül négyszáz orvos és természetudós gyűlt össze vasárnap Veszprém városában, hogy megtartsa az orvosok és természetvizsgálók egyesületének XXXVI. vándorgyűlését. A város lobogódíszl őlött, a köz- és magánépületek virággirlandokkal vannak feldíszítve, az utcákon jelvényes rendezők kalauzolják a vendégeket.

Az albán veszedelem.

A pörta Kocsanában kihirdette az ostromállapotot. Albániából egyre aggasztóbb hírek jönnek, A beranai kajmakámat a lázadók meggyilkolták. A minisztertanács

ugy határozott, hogy Cetinijében erélyes lépéseket fog tenni és felszólítja a montenegrói kormányt, a mozgósítás beszüntetésére. Üszkútból, Mitrovicából és Novibazárból körülbelül 35 zászlóaljút küldtek a montenegrói határra. Egy verzió szerint a montenegróiak körülzárták Guzinijét.

A szerb török határról jelentik, hogy az albánok tegnapelőtt Zjenicában és Bielopoljében nagy vérfürdőt rendeztek a mohamedán szerbek között.

A brassói állami kiségitő iskola. Egy éve, hogy ezen kulturintézmény terjeszti a tudást és ismereteket azon gyenge felfogású gyermekek között, akik a népis-kolában egykorú társaikkal együtt haladni nem képesek, akik így sokszor kétszer is kénytelenek egy— egy osztályt ismételni, vagy akik elemi iskolába nem járhatnak. Jelen tanévben az iskola négy felmenő osztályban mindazokat az ismereteket tanítják, amelyekre a gyermeknek a gyakorlati életben szüksége lehet, különösen gondot fordítanak benne a közügyességre, a beszédhibák javítására és a specialis tornaoktatásra. Beiratás szeptember 1-étől 6-áig az iskola helyiségében, Kapu u. 47 szám alatt.

A bányászok kongresszusa. Nagybányáról jelentik: A mai bányászati kongresszusra a bányavidékek képviselői pár százan ideérkeztek. Madarassó Gábor államtitkárt és Teleki Géza elnököt a bányászszene-kar fogadta, és a polgármester üdvözölte. A kongresszus ma egész délelőtt tauácskozott. Délben Teleki Géza megnyitotta a Széchenyi ligetben rendezett bányászati kiállítását. A kiállítást az államtitkár is megnézte. A kongresszus három napig tart.

Härtl Lujza színésznő

Härtl Lujza, aki nem régen pofon vágta a kassai hadtestparencsnokot és akiről oly sokat irtak a lapok még csak egy pár héttel ezelőtt, színésznő lesz. Már is tárgyal egy külföldi színházigazgatóval ezirány. Szüksége van keresetre, mert édesapját nyugdíjazzák és nyugdíjából nem lesz képes családját úgy gondozni, mint ezelőtt.

Csirketolvajok

Höltövény községből kocsin elindult egy fuvaros 100 pár csirkével és tyukkal. Utközben Hermányban pihenőt tartott, miatt 11 pár csirkét az egyik ketrezből ismeretlen tettesek kiloptak. A rendőrség nyomoz

Fogtechnikai műterem
GUST RICHARD
Brassó, Gyümölcs sor 19. — Távbeszélő 314 sz.
Rendelkezik:
9—12 és 2—5
Kitüntette
Berlinben 1904

Táviratok.

Politika helyzet.

Bpest, aug. 27.

Tisza és Jankovics alelnök nyilatkozatai előtérben állnak. Különösen feltűnést keltett a két beszéd, mert az őszi parlamenti ülésszakra az erőszak folytatását helyezik kilátásba.

Batthányi beszédében a kormányparti iapok békés tendenciát látnak, mert aztmondotta, hogy a választójog terén lehetséges a kiegyezés.

A Budapesti Hirlap azt a feltűnést keltő hirt hozza, hogy az Aradcsanádi gyakorlatokon Ferenc Ferdinánd trónörökös nem vesz részt, sőt a gyakorlat elmaradásáról is keringenek hírek, mert a trónörökös és a király között ellentétek merültek fel. Ha a gyakorlatokat megtartják, akkor Ő felségét Ferenc József Károly főherceg fogja képviselni.

— A miniszterelnök Gasteiban tartózkodó fürdővendégek küldetését fogadta. Válaszában hangozta, hogy senki sem kívánja őszintebben a békét, mint ő. Az ellenzék folytonosan hangoztatja, hogy ezzel a kormányval és többséggel munkálni nem tud. Csakhogy mi nem fogunk elállni az elhatározott törekvésünktől, az országnak visszaadni a munkaképes parlamentet mondotta. Erősen hiszi a miniszterelnök, hogy a közvélemény az ellenzékét békés működésre és nyugodt parlamenti békére bírja.

A lap szerkesztéséért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.

KELLEMEN FERENCZ
gyógyszertára
a „Fehértemplomhoz”
Brassó, Kolostor-u. 8.
Ajánlja kitérő, saját készítményű
eredményel bíró:
Vénus crème 1 tégely —.80 fill.
Vénus szappan 1 darab —.60 fill.
Vénus Poudre 1 doboz 1.20 fill.
Petroline hajszesz 1 üveg 12.— kor.
Nagy választék különlegességekben ásvány-
vizekben és parfümökben.